

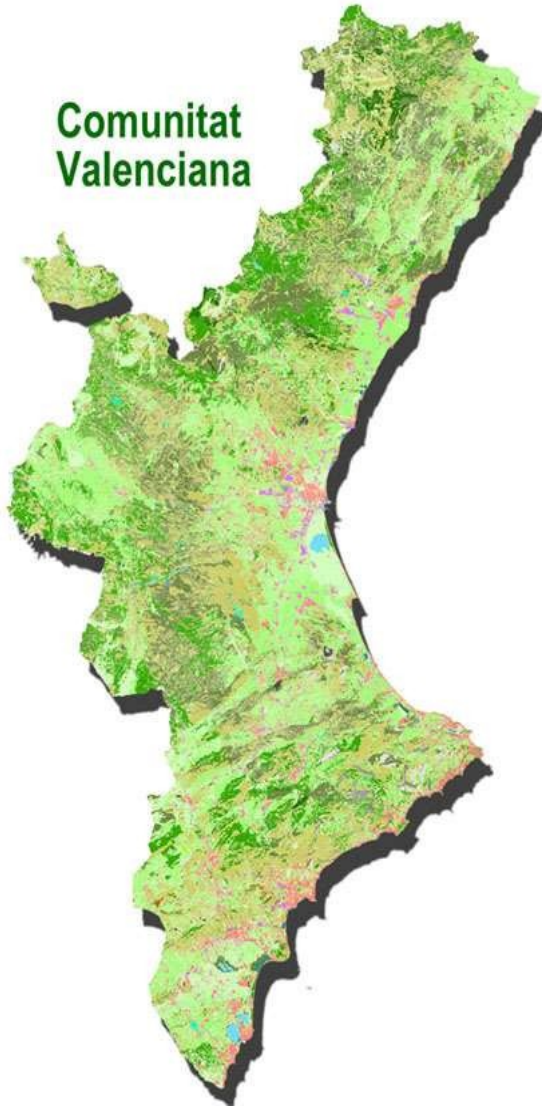
**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Agricultura,
Desarrollo Rural, Emergencia
Climática y Transición Ecológica

SOTSSECRETARIA

INFORME MENSUAL DE CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE SEQUERA COMUNITAT VALENCIANA

**Comunitat
Valenciana**

DESEMBRE 2022

*Dalt: cereal a Villena. Font: OCA Alt Vinalopó.
Baix: carxofa a Algorfa. Font: OCA Baix Segura*

**SERVEI DE DOCUMENTACIÓ, PUBLICACIONS I
ESTADÍSTICA DEPARTAMENTAL**

ÍNDEX

1. RESUM.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	6
2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS.....	6
2.2. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL.....	9
2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (Índex de sequera).....	10
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	11
3.1. RESUM.....	11
3.2. XÚQUER.....	12
3.3. SEGURA.....	14
3.4. TRANSVASAMENT TAJO-SEGURA.....	15
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS.....	17
4.1. DANYS.....	17
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	19
5.1. CEREALS GRA.....	19
Cereals d'hivern.....	19
Cereals d'estiu.....	19
Arròs.....	19
Dacsa.....	19
5.2. TUBERCLES.....	20
Moniato.....	20
Xufa.....	20
Creïlla.....	20
5.3. INDUSTRIALS.....	20
Aromàtiques.....	20
5.4. FARRATGERS.....	20
Alfals.....	20
5.5. HORTALISSES.....	21
Bledes.....	21
Carxofa.....	21
Api verd.....	21
Albergínia.....	21
Bròcoli.....	21
Carabasseta.....	22
Carabassa.....	22
Ceba.....	22
Col de cabdell.....	22
Coliflor.....	22
Escarola.....	23
Espàrrecs.....	23

Espinacs.....	23
Faves.....	23
Bajoca.....	23
Encisam.....	23
Nap, napicol i xirivia.....	24
Cogombre.....	24
Julivert.....	24
Pimentó.....	24
Tomaca.....	25
Carlota.....	25
5.6. CÍTRICS.....	25
Mandariner.....	25
Taronger.....	26
Llimera.....	26
Aranja.....	26
5.7. FRUITERS.....	26
Fruiters de llavor.....	26
Nispro.....	27
Fruiters de pinyol.....	27
Altres fruiters.....	27
Alvocat.....	27
Caqui.....	28
Magraner.....	28
5.8. FRUITA SECA.....	29
Ametlla.....	29
Avellana.....	29
Nou.....	29
5.9. GARROFERA.....	29
5.10. VINYA.....	30
Raïm de taula.....	30
Raïm de vinificació.....	30
Vivers de vinya.....	30
5.11. OLIVERA.....	30
5.12 SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI).....	31

1. RESUM

El mes de desembre de 2022 va resultar **extremadament càlid** amb una temperatura mitjana que va superar en 2,9 °C la del període 1981-2010. Desembre de 2022, igual que va ocórrer amb els mesos d'octubre i novembre, va ser el més càlid a la Comunitat Valenciana des que n' existeixen registres. Els dies més freds es van anar els del començament del mes, però des del dia 6 les temperatures es van mantindre en valors superiors a la mitjana normal. L'anomalia de temperatura va ser molt homogènia, tant en el litoral com a l'interior. La precipitació acumulada va ser un 21% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (47,5 l/m²) i, globalment, el mes es considerarà pluviomètricament **normal**.

Respecte a la humitat **del sòl**, a la fi de desembre, el percentatge d'humitat en les capes superficials, es va situar entre el 40% i el 60% en la major part de la província de Castelló, així com en part de l'interior de la província de València i en alguns punts del nord de la província d'Alacant. En la resta del territori es va trobar majoritàriament entre el 10% i el 40%. Quant a la reserva en les capes profundes, aquesta va oscil·lar entre el 40% i el 98% en la major part de la província de Castelló. En el litoral de la província de València es va situar entre el 40% i el 98%, mentre que en zones de l'interior es van observar valors del 20% i al 40%. D'altra banda, en el nord de la província d'Alacant es van apreciar percentatges d'humitat entre el 40% i el 98%. En la resta de la província la humitat en capes profundes es va situar entre el 20% i el 40%, excepte zones puntuals on va estar per davall del 20%.

Pel que fa a la **reserva hídrica**, a la fi de desembre va augmentar el volum embassat respecte al mes anterior en la conca del Xúquer, en la conca del Segura i en el subsistema Entrepeñas-Buendía.

En relació amb l'**estat dels cultius**, en els **cereals d'hivern** es va aprofitar el tempere del sòl amb les pluges de principis de mes per a impulsar les sèmbrs de cereal que estaven ralentitzades. En les parcel·les ja sembrades es va començar a apreciar la nascència. Respecte a els **cereals d'estiu**, en el cultiu de l'arròs els camps van romandre inundats.

Continuaren durant el mes els trasplantaments d'hortalisses d'hivern com brassicàcia, encisams, espinacs, api o cebes. Així mateix, va prosseguir la recollida dels primers cicles d'algunes d'aquestes hortalisses i del primer sùmmum de les carxofes en les diferents àrees productores.

Pel que fa als **cítrics**, durant el mes de desembre va acabar la campanya de clementina *clemenules*. Es va iniciar anticipadament la recol·lecció de l'híbrid *tang gold* en les zones més precoces. Va prosseguir la collita de les taronges *navelina* i *sal-lustiana*. A la província d'Alacant es colliren la llima *fina* i l'aranja *roja*.

Pel que fa als **fruiters**, en els primers dies de desembre va concloure la recollida de caqui, abans de l'habitual, a causa de la falta de producció. Es va collir l'alvocat *hass*. Amb la majoria dels fruiters en parada vegetativa es van generalitzar les feines de poda, els tractaments d'hivern, les aportacions

de matèria orgànica, l'adobament i l'eliminació d'arbres morts per a replantació a la primavera, entre altres. L'acumulat d'hores fred era molt baix respecte a altres anys. Si es manté aquesta tendència, podria arribar a afectar la brotada primaveral.

l'**ametler** es trobava majoritàriament en parada hivernal. Es van generalitzar les tasques de poda, empeltat, conreu, femat i reposició de faltes. En zones precoces es va apreciar l'inici de la brotada en alguns arbres, possiblement a causa de les temperatures suaus i a les pluges.

Va finalitzar la verema de **raïm de taula** amb la varietat *aledo* al Vinalopó Mitjà. La vinya de **vinificació** continuà la parada hivernal i van continuar les feines de poda iniciades el mes anterior en algunes zones.

En l'olivera, la recol·lecció estava pràcticament conclosa en totes les zones productores. La collita va ser molt escassa. Els arbres estaven en parada hivernal i es va iniciar la poda.

2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS

El mes de desembre de 2022 va ser *extremadament càlid* i pluviomètricament *normal* en la Comunitat Valenciana, segons AEMET. La temperatura mitjana, 11,6 °C, fou 2,9 °C més alta que la de la climatologia de referència (8,7 °C), i la precipitació mitjana acumulada, amb 37,7 l/m², va resultar un 21% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (47,5 l/m²).

En comparar-los amb els proporcionats per la xarxa SIAR de l'IVIA, les estacions de la qual es troben més pròximes a la costa, s'observa que la temperatura mitjana registrada va aconseguir els 12,8 °C (1,2 °C superior als registres d'AEMET), i la precipitació mitjana va ser de 30,9 l/m², lleugerament inferior a la de l'Agència estatal.

DESEMBRE 2022	T. mitjana mín. °C	T. mitjana °C	T. mitjana màx. °C	Pàg. Mitjana (l/m ²)
ALACANT	8,5	13,0	19,0	36,6
CASTELLÓ	7,7	12,3	18,3	20,4
VALÈNCIA	8,3	12,8	18,4	35,9
C. VALENCIANA	8,2	12,8	18,6	30,9

Font: Red SIAR i elaboració pròpia

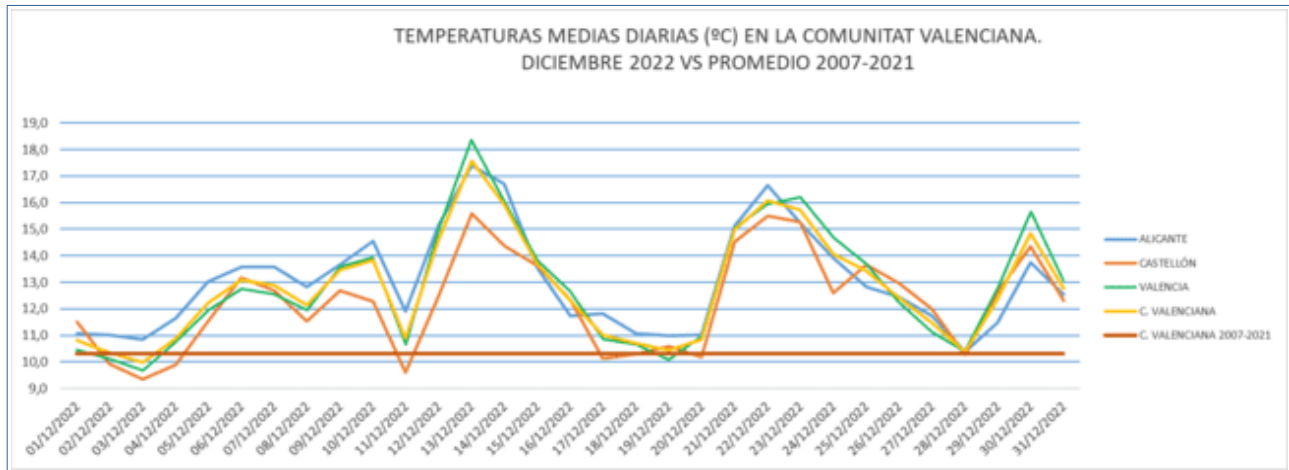
Segons les dades de la xarxa SIAR, la temperatura mitjana de desembre de 2022 va aconseguir els 12,8 °C, 2,5 °C major que la mitjana del període 2007-2021 (10,3 °C). D'altra banda, la mitjana de les mínimes va ser de 8,2 °C, 2,9 °C per damunt de la mitjana del període 2007-2021 (5,3 °C). Respecte a la temperatura màxima, la mitjana es va situar en 18,6 °C, que és 2,2 °C superior a la del període de referència (16,4 °C).

Desembre de 2022, igual que va ocórrer amb els mesos d'octubre i novembre, fou el més càlid en la Comunitat Valenciana des que existeixen registres. Molts observatoris van superar el seu rècord històric de temperatura mitjana mensual per a aquest mes, entre ells el de Castelló, el d'Alacant i el de València.

Els dies més freds es van registrar al principi del mes, de fet, la temperatura més baixa de desembre es va apreciar a Vilafranca el dia 3, amb -4,2 °C. Des del dia 6 les temperatures es van mantindre en valors superiors a la mitjana normal, amb tres pics càlids molt destacats els dies 13, 23 i 30. Els valors més alts es van registrar els dies 24 i 25 on es van observar 26,5 °C a Xàtiva, 25,9 °C a Pego, 25,3 °C a Carcaixent, i 25,2 °C a València i Novelda.

L'anomalia de temperatura va ser molt homogènia, tant en el litoral com a l'interior, amb registres que van ser entre 2 °C i 3 °C més alts que la mitjana climàtica normal.

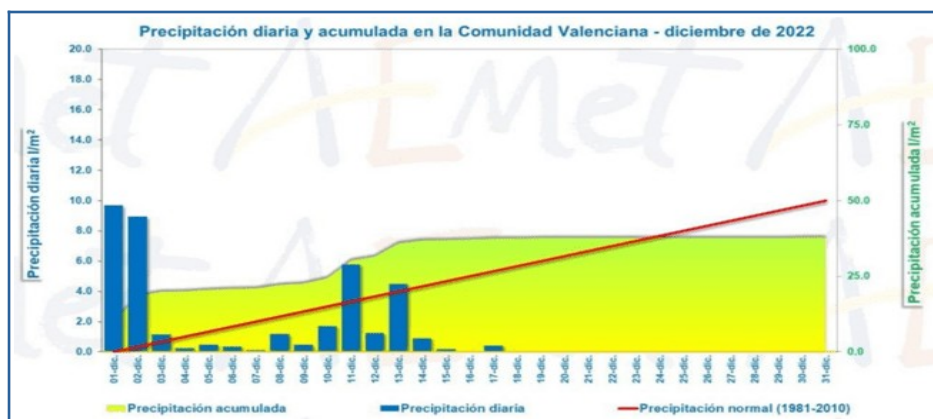

Font: Xarxa SIAR i elaboració pròpia

La precipitació acumulada va ser de 37,7 l/m², que és un 21% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (47,5 l/m²) i, globalment, el mes es qualificà de pluviomètricament *normal*. No obstant això, cal tindre en compte que va haver-hi una important diferència entre províncies, ja que a la província de Castelló l'acumulat mitjà provincial va resultar un 53% inferior al del valor normal, a València un 14% i a Alacant un 2% per davall.

Les pluges més importants es van registrar els dies 1 i 2 en els litorals i zones planes del prelitoral de València i a la Marina Alta. El dia 1 es van aconseguir valors de 96,3 l/m² a Alzira i 77,7 l/m² a Polinyà de Xúquer, i el dia 2 100,0 l/m² a Gata de Gorgos, 98,6 l/m² a Parcent, 87,8 l/m² en el Montgó (Xàbia), 84,5 l/m² a Xàbia i 82,3 l/m² a Orba.

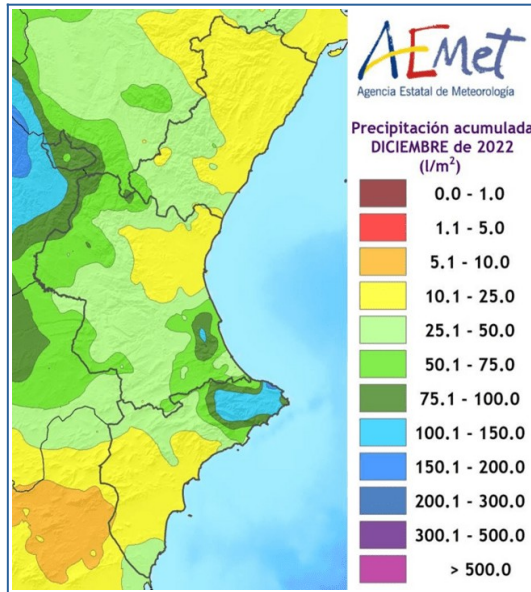
Posteriorment, entre els dies 10 i 14, sota els efectes de la borrasca Efraïm, va haver-hi pluges generalitzades en zones de l'interior de València, on més dèficit s'havia acumulat a la tardor. El dia 13 es van registrar 32,0 l/m² a Higuieruelas, 30,8 l/m² en Aras de los Olmos i 27,5 l/m² a Tuéjar.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

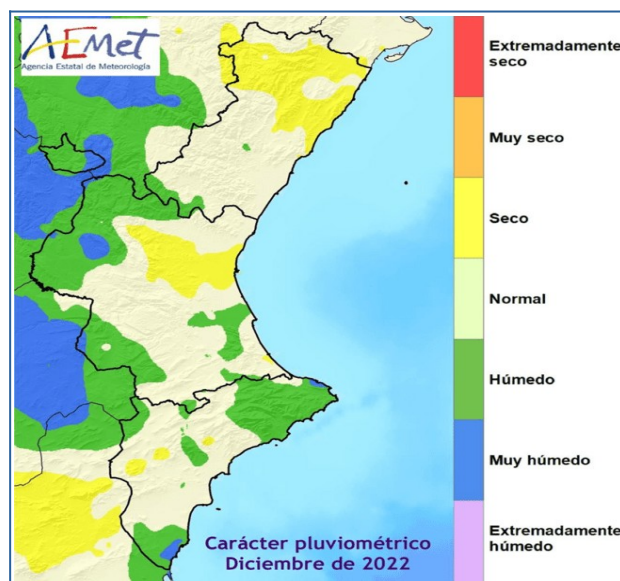

Els màxims acumulats durant el mes de desembre es van obtenir a la Marina Alta, en el nord-est de la província d'Alacant amb valors que van aconseguir 127,6 l/m² a Parcent, 117,6 l/m² a Xàbia (Montgó), 116,8 l/m² a Orba i 115,1 l/m² a Gata de Gorgos. En l'altre extrem, en el sud d'Alacant i a l'Horta els acumulats del mes van ser inferiors a 15 l/m².

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

En funció a la precipitació normal en cada punt, desembre va tindre un caràcter *sec*, en un 16% del territori, corresponent a zones del nord de Castelló i de l'Horta de València, la Foia de Bunyol, sud del Camp de Túria i els Serrans. El caràcter va *ser humit o molt humit* en un 28% del territori, corresponent a zones de l'interior de València i de la Marina Alta, de la Marina Baixa i del Baix Segura. En la resta, el caràcter va ser pluviomètricament *normal*.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

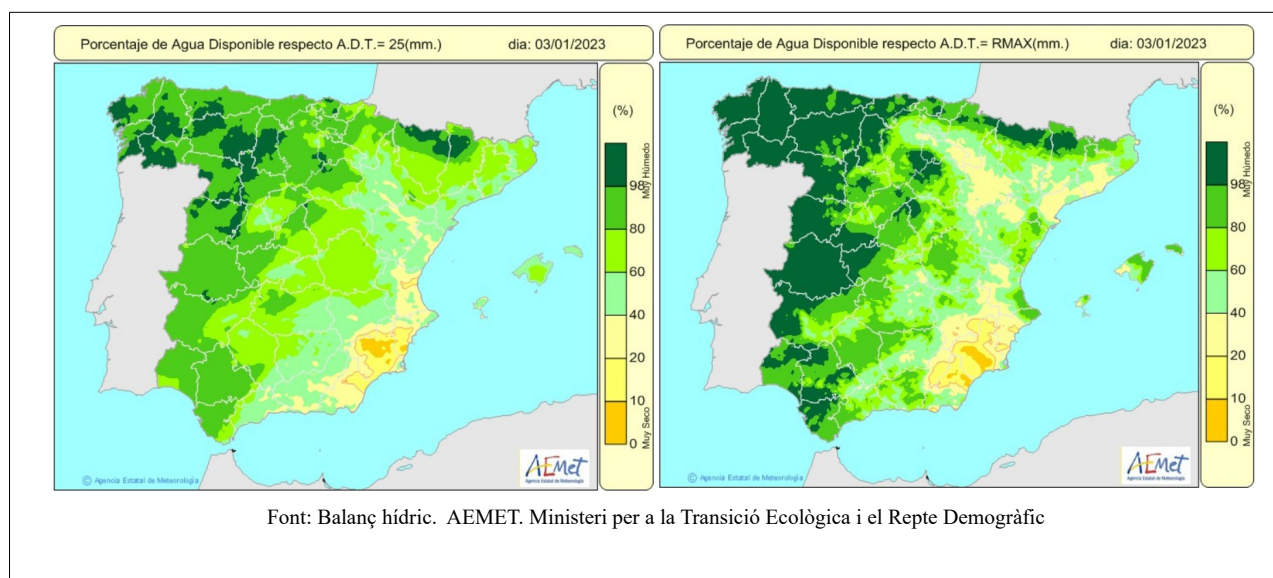

2.2. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL¹

El *Butlletí Hídric Nacional*, elaborat cada deu anys per AEMET, recull la situació de la humitat del sòl referida al percentatge d'aigua disponible per a les plantes, en la capa superficial i en profunditat (profunditat de les arrels) per a tot el territori nacional.

Així, segons en el balanç hídric de data 3/11/2022, el percentatge d'humitat, en les capes superficials, es va situar entre el 40% i el 60% en la major part de la província de Castelló, així com en part de l'interior de la província de València i en alguns punts del nord de la província d'Alacant. En la resta del territori es va trobar majoritàriament entre el 10% i el 40%.

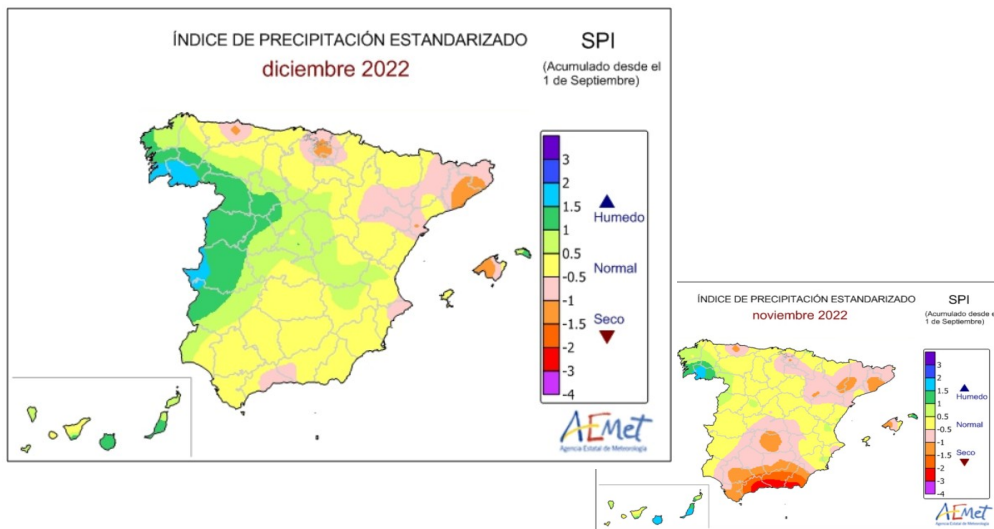
Quant a la reserva en les capes profundes, aquesta va estar entre el 40% i el 98% en la major part de la província de Castelló. En litoral de la província de València es va situar entre el 40% i el 98%, mentre que en zones de l'interior es van observar valors entre el 20% i el 40%. D'altra banda, en el nord de la província d'Alacant es van apreciar percentatges d'humitat entre el 40% i el 98%. En la resta de la província la humitat en capes profundes es va situar entre el 20% i el 40%, excepte zones puntuals on va estar per davall del 20%.

2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (Índex de sequera)ⁱⁱ

L'Índex de Precipitació Estandarditzat (SPI) que elabora mensualment AEMET, i que és un indicador de l'aigua acumulada des de l'inici de l'any agrícola (1 de setembre), va mostrar en desembre de 2022 valors entre -1 i 1 vegades la desviació estàndard. Aquests valors es van trobar dins de la normalitat.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.

3.1. RESUM

La gestió de l'aigua embassada que proveeix la Comunitat Valenciana correspon en un 74,6% a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, i el 25,4% restant a la Confederació Hidrogràfica del Segura.

Pel que fa al transvasament Tajo-Segura, té una gran transcendència per al regadiu de la Comunitat Valenciana, atès que el 37% de la superfície regable de la província d'Alacant rep a través d'aquesta infraestructura aigua dels embassaments de la capçalera del Tajo (sistema Entrepeñas-Buendía).

Les variacions respecte al mes anterior, a l'any 2021 i a les mitjanes del mateix mes dels últims 5 i 10 anys que s'observen en la taula següent:

	CAP. TOTAL (hm ³)	desembre 2022		NOVEMBRE 2022		VAR % OCUPACIÓ DIC/NOV	DIC 2021 %	PROM. 5 ANYS (%)	PROM. 10 ANYS (%)
		EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL	EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL				
Xúquer	2.698	1.500	55,6	1.368	50,7	4,9	51,6	38,8	38,2
Segura	1.134	382	33,7	366	32,3	1,4	34,1	28,4	38,2
Entrepeñas-Buendía	2.518	597	23,7	480	19,1	4,6	26,1	21,7	39,5 ⁽¹⁾

(1) Percentatge del total de la Conca Hidrogràfica del Tajo

Font: Elaboració pròpia amb dades del MITERD

A la fi de desembre havia augmentat el volum embassat respecte al mes anterior en la conca del Xúquer, en la conca del Segura i en el subsistema Entrepeñas-Buendía. En la conca del Xúquer l'aigua embassada superava a la del mateix mes de l'any anterior i a la de la mitjana dels últims deu anys. Mentre que en la conca del Segura l'aigua embassada era lleugerament inferior a la del mateix mes de l'any anterior, però estava per damunt de la mitjana dels últims cinc anys. Pel que fa al subsistema Entrepeñas-Buendía, la situació a la fi del mes de desembre era pitjor que la del mateix mes de l'any anterior i que la mitjana dels últims cinc anys.

D'acord amb els Plans Especials de Sequera (PES), s'utilitza un sistema doble d'indicadors, que diferencia les situacions de sequera prolongada (entesa com un fenomen natural), de les d'escassetat (relacionades amb problemes conjunturals en l'atenció de les demandes).

Quant a l'escassetat conjuntural, els **indicadors d'escassetat**ⁱⁱⁱ eren de *normalitat* en la Unitat Territorial d'Escassetat (UTE) del tall mitjà (Entrepeñas-Buendía) i en les UTE del Segura, rius del marge esquerre, rius del marge dret i capçalera, i de *prealerta* en l'UTE del Segura Sistema principal. En l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer la situació va ser de *normalitat* en

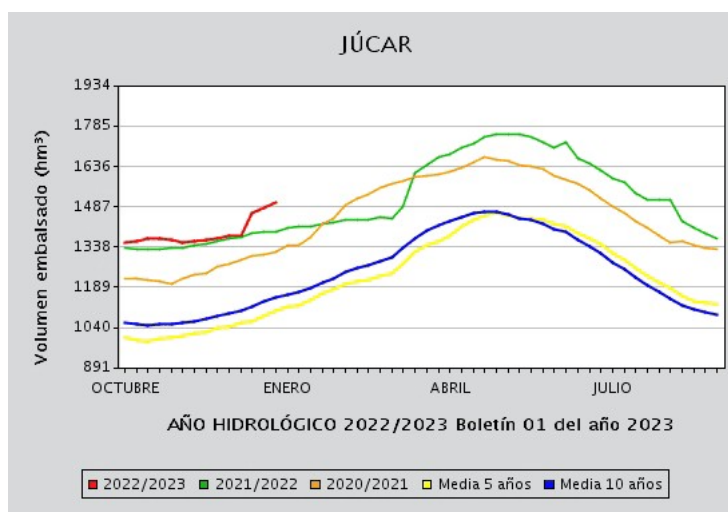

la totalitat de les UTE, Sénia-Maestrat, Millars-Plana de Castelló, Palància-les Valls, Túria, Xúquer, Serpis, Marina Alta, Marina Baixa i Vinalopó-Alacantí.

Pel que fa als **indicadors de sequera prolongada**^{iv} en l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica del Tajo, la UTS del Tajo capçalera (Entrepeñas-Buendía), a la fi de desembre es trobava en *absència de sequera prolongada*, situació que s'hi havia arrossegat des del mes d'agost, mentre que les Unitats Territorials de Sequera del Xúquer i del Segura van seguir sense sequera prolongada.

3.2. XÚQUER

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Xúquer augmentà en 132 hm³ respecte al mes de novembre, per la qual cosa el percentatge d'ocupació va passar del 50,7% al 55,6%. Va mantindre valors superiors a la mitjana dels últims 10 anys i el percentatge d'ocupació va ser lleugerament superior al del mateix mes de l'any anterior.

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

Els indicadors d'escassetat de la conca del Xúquer reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de reduïda disponibilitat hídrica. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) al llarg de l'últim any es pot observar en la taula següent:

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

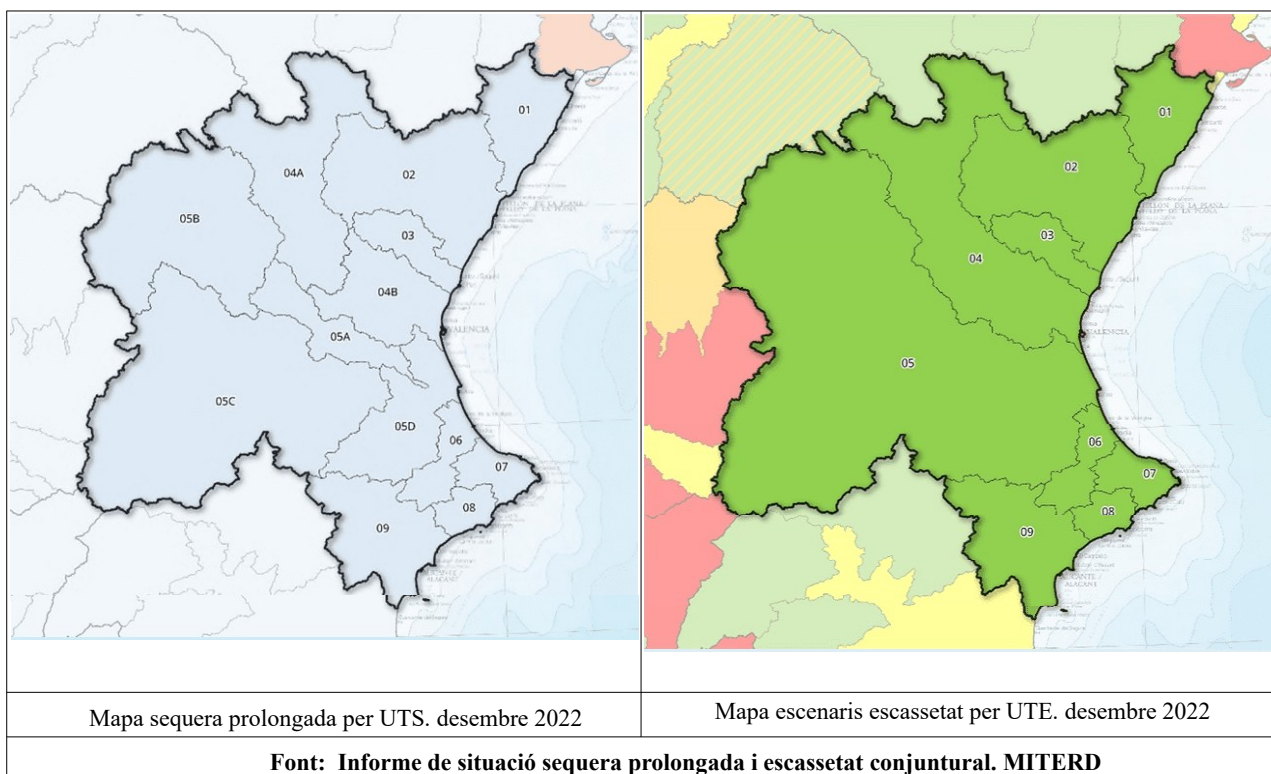
COD	UTE	ENE	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC
080.01	Cenia-Maestrazgo	0,270	0,380	0,510	0,760	0,670	0,750	0,780	0,850	0,800	0,730	0,830	0,580
080.02	Mijares-Plana Castellón	0,550	0,570	0,590	0,820	0,780	0,760	0,810	0,810	0,710	0,760	0,780	0,710
080.03	Palancia-Los Valles	0,590	0,560	0,620	0,660	0,680	0,720	0,770	0,710	0,880	0,760	0,690	0,580
080.04	Turís	0,820	0,780	0,800	0,830	0,830	0,810	0,810	0,820	0,890	0,890	0,880	0,900
080.05	Júcar	0,650	0,590	0,620	0,650	0,690	0,690	0,690	0,700	0,750	0,780	0,720	0,920
080.06	Serpis	0,460	0,440	0,830	0,850	0,870	0,890	0,840	0,850	0,750	0,790	0,760	0,680
080.07	Marina Alta	0,200	0,220	0,570	0,960	0,950	0,950	0,950	0,950	0,970	0,970	0,940	0,810
080.08	Marina Baja	0,370	0,310	0,790	0,880	0,930	0,900	0,880	0,840	0,810	0,750	0,660	0,640
080.09	Vinalopó-Alacantí	0,580	0,570	0,840	0,910	0,860	0,820	0,790	0,790	0,830	0,840	0,830	0,840

ESCENARIS:

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: Informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD

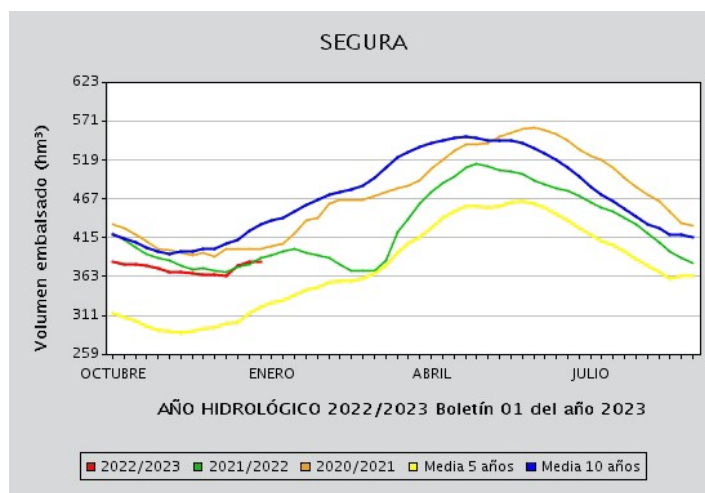
A continuació es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat en la Demarcació Hidrogràfica del Xúquer del mes de desembre de 2022. S'aprecia que totes les UTE estaven en situació d'absència de sequera prolongada.

3.3. SEGURA

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Segura va pujar respecte al mes de novembre en passar de 366 hm³ a 382 hm³. El percentatge d'ocupació va ser del 33,7%, mentre que en el mateix mes de l'any anterior era del 34,1%.

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

Els indicadors d'escassetat de la conca del Segura reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de reduïda disponibilitat hídrica. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) al llarg de l'últim any, es pot observar en la taula següent:

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

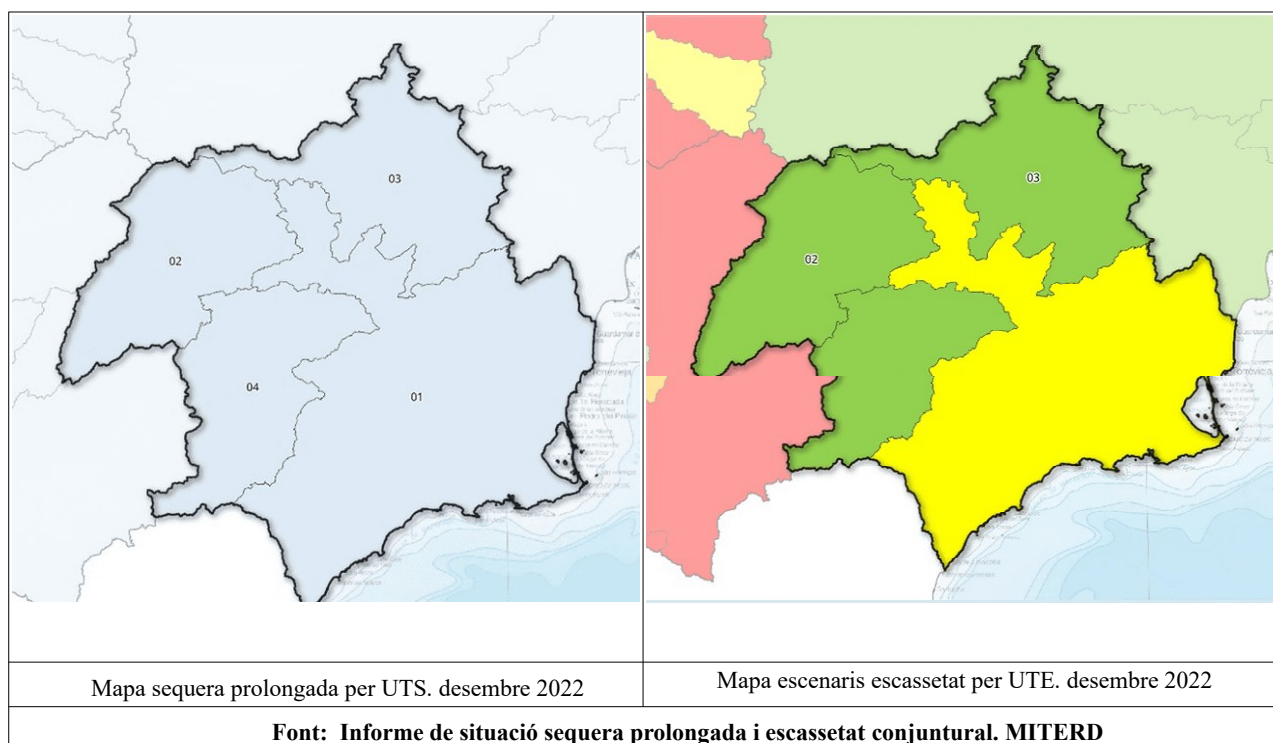
COD	UTE	ENE	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC
070.01	Sistema Principal (y Global)	0,391	0,307	0,370	0,436	0,447	0,416	0,367	0,324	0,308	0,309	0,309	0,382
070.02	Cabecera	0,325	0,340	0,493	0,581	0,506	0,472	0,489	0,522	0,611	0,638	0,604	0,301
070.03	Ríos Margen Izquierda	0,470	0,337	0,574	0,655	0,693	0,573	0,611	0,671	0,620	0,629	0,646	0,422
070.04	Ríos Margen Derecha	0,425	0,340	0,768	0,806	0,800	0,894	0,938	1,000	0,898	0,943	0,851	0,456

ESCENARIS:

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: Informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD

A continuació es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat en la Demarcació Hidrogràfica del Segura del mes de desembre de 2022. S'aprecia que totes les UTS estaven en situació d'absència de sequera prolongada.

3.4. TRANSVASAMENT TAJO-SEGURA

A la fi del mes de desembre de 2022 les existències del conjunt d'embassaments *Entrepeñas-Buendía* van aconseguir els 597 hm³, xifra major que la del mes anterior (480 hm³). El percentatge d'ocupació es va situar en 23,7%, lleugerament inferior a la mitjana dels últims cinc anys (21,7%).

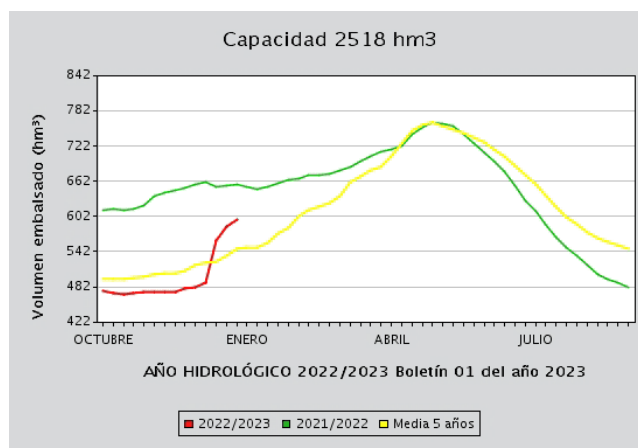
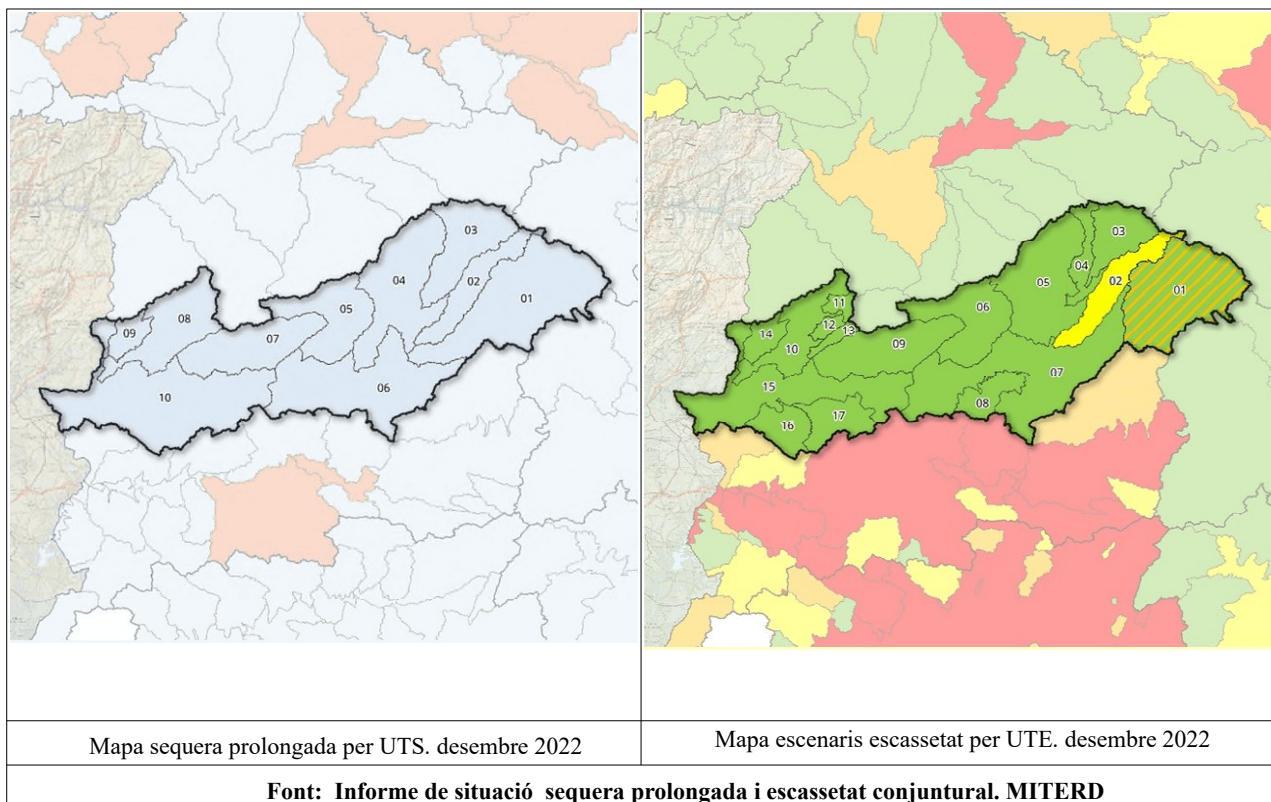
La UTE Tajo mitjà utilitza com a **indicador de l'estat d'escassetat** les reserves dels embassaments d'Entrepeñas i Buendía. D'acord amb aquest paràmetre la unitat territorial d'escassetat es trobava en estat de *normalitat*.

En quant a l'**indicador de sequera prolongada** la UTS capçalera, a la fi de desembre va recuperar l'estat d'absència de *sequera prolongada*.

Indicadores de sequía prolongada. Evolución mensual:

COD	UTS	ENE	FEB	MAR	ABR	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC
030.01	Cabecera	0,480	0,390	0,360	0,360	0,390	0,380	0,360	0,220	0,230	0,150	0,230	0,600

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

4.1. DANYS

Desembre de 2022 va ser *extremadament càlid* a la Comunitat Valenciana, amb una anomalia de temperatura molt homogènia. Els dies més freds es van registrar al principi del mes, de fet, la temperatura més baixa de desembre es va apreciar a Vilafranca el dia 3, amb $-4,2$ °C. Des del dia 6 les temperatures es van mantindre en valors superiors a la mitjana normal, amb tres pics càlids molt destacats els dies 13, 23 i 30.

Quant a les precipitacions, l'acumulat mensual va ser de $37,7$ l/m², un 21% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 ($47,5$ l/m²) i, encara que el mes es va considerar com pluviomètricament *normal*, hi hagué una important diferència entre províncies, ja que a la província de Castelló l'acumulat mitjà provincial va resultar un 53% inferior al del valor normal, a València un 14% i a Alacant un 2% per davall.

Alacant

Les temperatures elevades dels últims mesos van tindre conseqüències negatives sobre els cultius des de diferents punts de vista. En alguns casos com en el dels **ametlers** i, sobretot, en **cítrics** es van produir floracions fora de temporada, especialment en la llimera. En el cas de les **hortalisses** van generar un solape de cicles en els programes de plantació de les grans finques, algunes de les hortícoles afectades van ser l'api, carxofa, coliflor o encisam, principalment. Aquesta situació va provocar una acumulació de collita que en alguns casos com el de les carxofes híbrides es va quedar en camp per l'escassa demanda i per la falta de capacitat per a la seua conservació en cambres. A més, algunes hortalisses van presentar problemes de compacitat i cabdellat. Així mateix, aquesta calor va ocasionar l'escurçament dels cicles de desenvolupament d'algunes plagues així com la seua permanència en el temps. Addicionalment, aquestes temperatures combinades amb la humitat van elevar la incidència de malalties fúngiques.

Castelló

Les elevades temperatures del mes de desembre per si soles no van provocar danys en els cultius, sinó que van contribuir a una disminució en la qualitat comercial d'uns certs productes com poden ser els cítrics i algunes espècies d'hortícoles. A més, van afavorir el desenvolupament i multiplicació de plagues com la mosca de la fruita (*Ceratitis capitata*), mosques blanques (*Trialeurodes vaporariorum*, *Dialeurodes citri*, *Siphoninus phillyreae*, etc.), àcars, caragols, paneroles, pugons i trips, que van provocar puntualment danys en els cultius. Això va obligar els agricultors a realitzar tractaments fitosanitaris per a evitar danys majors.

València

A la província de València no es van produir danys de gravetat en els cultius produïts per episodis meteorològics el mes de desembre.

No obstant això, les hores de fred acumulat eren poques, la qual cosa, previsiblement, podria repercutir en la floració dels fruiters. I les altes temperatures van afavorir el desenvolupament de plagues com el cotonet del caqui (*D. longispinus*)

5. ESTAT DELS CULTIUS

A continuació s'exposa un resum de l'estat dels cultius a la Comunitat Valenciana.

5.1. CEREALS GRA

Cereals d'hivern

- Alacant: en les principals àrees productores de secà del nord de la província es va aprofitar el tempere del sòl amb les pluges de principis de mes per a impulsar les sembres de cereal que estaven molt alentides. Aquesta humitat, a més, va contribuir al desenvolupament de les plantacions prèvies. Al Comtat i a l'Alcoià els diferents estadis que es van observar van ser des del 10 (Primera fulla travessant el coleòptil) fins al 12 (Primera fulla desplegada). En l'Alt Vinalopó es va apreciar un bon desenvolupament de les parcel·les germinades. Al Baix Vinalopó van aparèixer les primeres brotades d'ordi i es van plantar tardanament noves parcel·les en les zones tradicionals d'Elx, aprofitant la saó de les pluges de meitat de mes.
- Castelló: en els Ports i en l'Alt Maestrat, una vegada finalitzades les tasques de preparació del terreny, van començar les sembres dels cereals d'hivern i es van observar parcel·les on havia començat a la fi de mes la nascència.
- València: en la Vall d'Aiora el cereal d'hivern estava germinant (estadi principal de creixement 0). En els Serrans s'havia realitzat el 65% de la sembra de cereals d'hivern. A la Plana d'Utiel-Requena els cereals ja se situaven en l'estadi principal 1 (Desenvolupament de les fulles). En la Vall d'Albaida es podien observar camps en els quals s'havia preparat el terreny per a la sembra, camps ja sembrats i altres on s'apreciava clarament la nascència, especialment en les zones càlides d'Ontinyent i Fontanars.

Cereals d'estiu

Arròs

- Castelló: les parcel·les d'arròs de la Llosa i Xilxes, municipis on es cultiva arròs a la província de Castelló, van romandre inundades durant tot el mes de desembre.
- València: es va dur a terme la inundació del terreny després de l'assecat, retirada o enterrat de la palla, recirculació d'aigua i crema de restolls en les zones autoritzades enguany.

Dacsa

- València: al Racó d'Ademús va continuar la recol·lecció del gra.

5.2. TUBERCLES

Moniato

- Alacant: en el Baix Segura van prosseguir al desembre les arrancades de moniato *roig* i *blanc* en les parcel·les pendents de recol·lecció.

Xufa

- València: en l'Horta Nord va continuar la crema de la palla de la xufa i la seua collita.

Creïlla

- Alacant: en l'Alt Vinalopó es va mantindre la recol·lecció de les últimes parcel·les de creïlla de *verdete* amb bona qualitat i menor producció de l'esperada. Al Baix Vinalopó les plantes van seguir el seu desenvolupament i van començar les arrancades d'aquesta creïlla a meitat de mes, amb alguna dificultat inicial a causa de l'excessiva humitat del sòl. Al Baix Segura la recollida de creïlla de *verdete* es va iniciar a principis de mes amb irregularitat de grandària en els tubercles i problemes d'espellat de la pell perquè es va anticipar la recollida. En aquesta comarca van continuar les sembres de creïlla de collita.
- Castelló: la plantació de creïlles extraprimerenques i primerenques es va dur a terme les últimes setmanes de desembre tant a la Plana Alta com al Baix Maestrat. Les principals varietats cultivades a la província són les varietats *spunta*, *monaliasa*, *kennebec*, *xarxa pontiac* i *bintje*.
- València: en l'Horta Nord es van sembrar els primers camps de creïlla durant el mes.

5.3. INDUSTRIALS

Aromàtiques

- Alacant: en el Comtat i en l'Alcoià, finalitzada la recol·lecció, no estava prevista la realització de feines fins a la primavera.
- València: es van realitzar feines de birbada i manteniment en el cultiu al Racó d'Ademús.

5.4. FARRATGERS

Alfals

- Alacant: durant el mes de desembre en el Baix Vinalopó va seguir el desenvolupament normal en les zones habituals de Crevillent, Elx i Santa Pola. Es van realitzar nous talls per les altes temperatures de gran part del mes.
- València: al Racó d'Ademús, l'alfals es trobava en parada hivernal.

5.5. HORTALISSES

Bledes

- Alacant: en el Baix Segura la disponibilitat de fulla per a recol·lectar al desembre va ser alta a causa de les elevades temperatures. Les dimensions i qualitat del producte van ser adequades.

Carxofa

- Alacant: va continuar la collita. Al Baix Vinalopó van predominar els capítols amb baixa compacitat i forma allargada a causa de les altes temperatures. Així mateix, la climatologia va afectar al Baix Segura tant la varietat tradicional *blanca de Tudela* com les híbrides. En el primer cas es va accelerar la recollida del primer caramull amb capítols de poca grandària per a mantindre la seua compacitat i es va produir acumulació de producte. En el segon cas es va incrementar la disponibilitat de tall i la grandària dels capítols perquè es van mantindre en el camp degut a l'excés d'oferta, l'escassa demanda i la falta de capacitat per a la seua conservació en cambres. Al Vinalopó Mitjà va començar la recol·lecció a principis de mes de la varietat *blanca de Tudela* en poblacions com Asp, mentre que les del tipus *calicó* van començar a mitjan mes, esperant aconseguir calibres 12 o majors, que són els demandats pel mercat centreeuropeu que n'és el principal destinatari. A l'Alacantí va continuar la campanya en les grans plantacions en la zona de Mutxamel.
- Castelló: al llarg del mes es van evidenciar al Baix Maestrat les marques que la calamarsa de principis de novembre causà en el cultiu. Molta producció a conseqüència d'aquests danys va ser destinada a indústria, en no poder comercialitzar-se en fresc.
- València: continuà la recollida de carxofa a les comarques productores com el Camp de Túria, l'Horta Nord i l'Horta Sud.

Api verd

- Alacant: en el Baix Segura l'increment de les temperatures del mes de desembre va accelerar els cicles dels programes de plantació i la disponibilitat de tall es va mantindre constant durant tot el mes. Al Baix Vinalopó i en l'Alacantí, les plantacions escalonades es desenvolupaven amb normalitat. En l'Alt Vinalopó va finalitzar la recollida amb bona qualitat generalitzada i bon estat sanitari, excepte problemes puntuals de virosi.

Albergínia

- Alacant: prosseguiren els talls en hivernacle a les comarques més meridionals durant el mes de desembre, amb una qualitat i color òptims i amb predomini del calibre M.

Bròcoli

- Alacant: en el Baix Segura es va mantindre la recol·lecció amb elevats problemes de *botrytis* a causa de les altes temperatures unides a la humitat, com a conseqüència la major part de la producció es va destinar a la indústria. La compacitat de les pelles i la grandària

del gra van ser adequats. Al Baix Vinalopó el cultiu va prosseguir el seu normal desenvolupament. Al Vinalopó Mitjà va arrancar la collita a principis de mes a Asp, mentre es van iniciar plantacions en algunes finques del Fondó de les Neus. A l'Alacantí en diverses parcel·les de Mutxamel estava finalitzant la recol·lecció, mentre en unes altres continuava. En l'Alt Vinalopó van concloure els talls amb un bon rendiment i qualitat.

- Castelló: al Baix Maestrat es va veure reduïda la producció a conseqüència d'alternària (*Alternaria brassicicola*), que va afectar el cultiu a conseqüència de les altes temperatures i la humitat que es van produir després del breu període de pluges de primeries de mes.

Carabasseta

- Alacant: prosseguí la recol·lecció al desembre amb una bona qualitat i un calibre que va anar disminuint al llarg del mes de M a P.
- Castelló: en la Plana Alta va continuar el tall de carabasseta *blanca*.

Carabassa

- Alacant: tant en l'Alt Vinalopó com al Comtat i a l'Alcoià encara quedaven carabasses *cabell d'àngel* per recol·lectar al desembre, ja que en no haver-hi gelades es va allargar la fi de la campanya. Es va confirmar la reducció de collita.

Ceba

- Alacant: al Baix Segura es va mantindre l'arrancada de ceba tendra amb bulbs de qualitat i diàmetre òptims. Al Baix Vinalopó va prosseguir el desenvolupament de les plantacions amb el bulb ja visible emergint del terreny. Al Vinalopó Mitjà es van solapar la recol·lecció i el desenvolupament del cultiu en diferents emplaçaments a Asp i al Fondó de les Neus, que són els municipis amb major superfície.
- València: es van realitzar plantacions de ceba del tipus *bavosa* en l'Horta Nord i l'Horta Sud.

Col de cabdell

- Alacant: en les comarques del sud continuo la collita de col *llisa* al llarg del mes de desembre, així com el cabdellat i desenvolupament de les plantacions següents en el cicle, afavorits per les menors temperatures mitjanes. Les peces van comptar amb una compacitat òptima i un pes que va oscil·lar entre 1,5 kg-2 kg. En l'Alt Vinalopó va prosseguir la recol·lecció amb una bona qualitat del producte. Les cols xineses del Baix Vinalopó es van desenvolupar correctament.
- Castelló: els talls de la col de cabdell, tant de fulla arrissada i fulla llisa, van continuar al Baix Maestrat amb inferior grandària que campanyes anteriors, i en algunes zones amb minvaments a conseqüència dels efectes de la calamarsa que va tindre lloc al novembre.

Coliflor

- Alacant: en les comarques del sud la producció apta per a ser recol·lectada va oscil·lar al llarg del mes de desembre, així com el pes mitjà de les pelles al Baix Vinalopó que va estar entre 1,1 kg i 1,75 kg, mentre que al Baix Segura es va mantindre en 1,5 kg. En l'Alt

Vinalopó va finalitzar la recol·lecció de les poques parcel·les plantades amb producte de bona qualitat.

- Castelló: al igual que la col de cabdell, a la coliflor blanca li costà aconseguir bones grandàries de cabdell a conseqüència de les elevades temperatures que es van mantindre al llarg del mes. També es van evidenciar problemes d'alternària (*Alternaria brassicae*), accentuats per les elevades temperatures i la humitat. Al seu torn, va haver-n'hi poca demanda a conseqüència de la climatologia que no va afavorir el seu consum.
- València. es va collir coliflor en l'Horta Nord, al Camp de Morvedre, al Camp de Túria i en l'Horta Sud durant el mes.

Escarola

- Alacant: en el Baix Segura es va mantindre la disponibilitat de tall al desembre amb deficiències de cabdellat en algunes parcel·les per les altes temperatures. El pes mitjà de les peces va ser va estar entre 1 kg i 2 kg.
- Castelló: en el Baix Maestrat van augmentar les incidències en les parcel·les a conseqüència de la presència de caragols deguts a l'excés d'humitat de la zona que provocà un augment de les poblacions d'aquests mol·luscos gasteròpodes. Finalitzà durant el mes la campanya d'aquest producte a la província.

Espàrrecs

- Alacant: en l'Alt Vinalopó la majoria de les parcel·les es trobaven al desembre en la fase d'acumulació de reserves i/o sega per a preparar el cultiu per a la pròxima campanya, l'inici de la recol·lecció s'estimava, en funció de l'evolució de les temperatures, per a mitjans de febrer o principis de març.

Espinacs

- Alacant: en el Baix Segura es van mantindre els talls amb una qualitat bona i dimensions de les fulles adequades.

Faves

- Alacant: en el Baix Vinalopó va prosseguir la recollida iniciada al novembre en la varietat *mutxamel*. En alguns casos va haver-hi un mal quallat a causa de la combinació d'humitat amb altes temperatures, la qual cosa va produir una disminució de collita a més d'atacs de rovell en les baines.

Bajoca

- Alacant: continuà la recol·lecció en els hivernacles amb baines de dimensions i qualitat apropiades.
- Castelló: va prosseguir la recollida de producte provinent d'hivernacle amb bona qualitat.

Encisam

- Alacant: en el Baix Vinalopó les superfícies d'encisams plantats al final de l'estiu s'aproximaven al desembre al final del cicle, al mateix temps que la varietat *romana* va continuar la seua recol·lecció. Es van continuar realitzant plantacions a principis de mes. Al

Baix Segura aquesta varietat va patir de compacitat, pel fet que tendeixen a espigolar-se per les altes temperatures. Els encisams van presentar un pes que va fluctuar entre 0,8 kg i 1,5 kg. La quantitat de peces que van presentar problemes de *tipburn* i alternària va anar augmentant. Al Baix Segura la disponibilitat d'encisam *iceberg* va augmentar perquè es va reduir el cicle del cultiu degut a les elevades temperatures. Les deficiències de qualitat van ser causades per la fisiopatia *tipburn*. En aquesta mateixa comarca la varietat *little gem* va prosseguir la seua campanya amb un solapament de cicles causat la calor, que també va contribuir a la presència de *tipburn* i alternària. A l'Alacantí les diferents zones cultivades a Alacant i Mutxamel van seguir el seu desenvolupament amb normalitat.

- Castelló: les elevades temperatures del mes van afectar la qualitat final. L'encisam *romà* va presentar deterioració en les fulles exteriors i una major grandària final de la peça, característica que va devaluar comercialment el producte. Les plantacions de cicle de cultiu hivernal van continuar la seua evolució, en algunes zones van presentar problemes en el seu desenvolupament vegetatiu per la proliferació d'organismes fúngics a conseqüència de les elevades temperatures i de l'elevada humitat del sòl a conseqüència de les pluges de principis de mes.
- València: l'encisam estava en recol·lecció al Camp de Morvedre, al Camp de Túria i en l'Horta Nord.

Nap, napicol i xirivia

- Alacant: va prosseguir la campanya de naps en l'Alt Vinalopó, en les parcel·les de Villena amb bona qualitat. A causa de les altes temperatures el cultiu va arribar amb bastant massa foliar, la qual cosa va permetre prosseguir l'arrancada amb el capçal d'estiu. Es va apreciar molt bona qualitat per a l'època de l'any, si bé les exigències de qualitat en aquesta arrel han augmentat considerablement. Prosseguí la recollida de napicol amb un producte de bona qualitat a pesar que va continuar la presència de bacteris (*Xanthomonas*) en la fulla. Al final del cultiu es van trobar alguns danys per mosca de la col, cucs grisos i cucs del filferro, comuns en aquesta fase del cultiu, però sense minvaments significatius en la producció ni en la qualitat.

Cogombre

- Alacant: en el Baix Vinalopó va anar disminuint la disponibilitat de tall progressivament en els hivernacles perquè la campanya estava arribant a la seua fi. La progressió de la qualitat dels fruits va ser també a la baixa, amb menor calibre i majors irregularitats.

Julivert

- Alacant: es va mantindre el bon desenvolupament de les noves plantacions de julivert i coriandre en les quals es van produir talls continuats.

Pimentó

- Alacant: en el Baix Segura en la zona d'hivernacles de Pilar de la Horadada començà al desembre la plantació de pimentons.

Tomaca

- Alacant: la producció apta per a recol·lecció de tomaca *acostellada* en els hivernacles del Baix Vinalopó va anar reduint-se al llarg del mes per la lleugera baixada de les temperatures nocturnes. Els fruits van presentar bona qualitat i maduresa òptima, amb predomini de la grandària G-GG. En aquesta mateixa comarca la quarta setmana del mes es va començar a recol·lectar tomaca *daniela* amb una disponibilitat i estat de maduresa que van anar creixent fins a finals de mes.
- Castelló: va prosseguir el cultiu en ambient forçat i es van recol·lectar diferents varietats de tomaca com són ala redona *llisa*, *daniela*, *valenciana* i *raff*.

Carlota

- Alacant: en l'Alt Vinalopó d'una banda estaven finalitzant les recol·leccions i per un altre continuaven les sembres sota manta tèrmica per a recollides des de mitjan maig fins a primers de juliol. La producció va tindre bona qualitat, amb problemes puntuals per cuc del filferro. Les arrancades encara es van poder realitzar amb el capçal d'estiu ja que el cultiu ha arribat amb bastant massa foliar a aquesta època de l'any. Quant a les sembres sota manta tèrmica, ja estaven pràcticament acabades i algunes parcel·les ja mostraven les primeres fulles vertaderes i en unes altres apareixien els cotilèdons.

5.6. CÍTRICS

Mandariner

- Alacant: durant el mes va finalitzar la recol·lecció de la clementina *clemenules* al Baix Segura i a la Marina Alta, així com la d'*orogrande* al Baix Segura. A la fi de mes estaven concloent els talls de la mandarina híbrida *clemenvilla* a la Marina Alta, mentre que al Baix Segura s'havia recollit aproximadament un 60% de la producció. En els últims dies de desembre es va iniciar la campanya de les mandarines híbrides *ortanique*, *tang gold* i *nadorcott* en les parcel·les més precoces. Es va apreciar de manera generalitzada una disminució de collita deguda a les pluges de primavera i als problemes de quallat que van generar, així com a les altes temperatures de l'estiu que van ocasionar caigudes de fruit quallat. Va acabar la lluita contra aranya roja, trips de l'orquídia i poll roig de Califòrnia i es va mantindre contra la mosca de la fruita. Es van aplicar fungicides preventius per a la caiguda de la fulla per l'excés d'humitat.
- Castelló: continuo la campanya de la clementina *clemenules*, concloent amb el mes, amb anticipació respecte a altres anys, a causa de la menor producció. A la fi de mes, va començar a recol·lectar-se alguna parcel·la de clementina *hernandina*, varietat tardana, que presentava alguns problemes de calibre a conseqüència de les elevades temperatures. La collita de l'híbrid *clemenvilla* es vaig veure alentida per començar a mostrar problemes d'alternària (*Alternaria alternata*) o taca marró dels cítrics, en algunes zones de la província que es van veure afectades per les pluges puntuals però voluminoses, de meitat del mes de novembre. L'hivern amb temperatures suaus i poques precipitacions va provocar una gran

incidència de la mosca de la fruita (*Ceratitis capitata*), i també que la pell de les clementines no adquirira la fermesa adequada. Aquests dos factors van provocar molta podridura pel que l'aprofitament en magatzem es va reduir.

- **València:** a mitjan mes la recol·lecció de mandarines de mitja temporada com la *clemenules* estava pràcticament acabada. Es va donar per finalitzada la temporada de satsumes. Quedaven per recollir les clementines tardanes. La falta de mandarines per a cobrir la demanda va fer que s'iniciara amb força la collita de varietats de segona temporada com l'híbrid *clemenvilla* en el qual es va apreciar una producció inferior a la d'altres campanyes. També es van iniciar anticipadament els talls de la mandarina híbrida *tang gold*.

Taronger

- **Alacant:** van començar els tractaments per a contindre la caiguda dels fruits de segona temporada com a taronges *nàvel lane late*, *nàvel powell* i *valència late*. A la fi de mes es van donar les últimes passades de la taronja *navelina* a moltes parcel·les, amb una menor producció que en els últims anys. La taronja es trobava en un estat de maduresa apropiat i es van observar fruits amb deficiències per clareta. Quant a la varietat *sal-lustiana* va prosseguir la recol·lecció durant tot el mes amb un ritme lent. Els fruits van tindre una maduresa i qualitat òptimes.
- **Castelló:** va seguir la collita de la taronja blanca *sal-lustiana*. Aquesta varietat tant per la seua grandària, sabor i suculència és de les varietats preferides per a fer suc. Respecte del grup de les nàvel, va continuar la campanya la taronja *navelina*
- **València:** prosseguí al desembre la collita de la taronja *navelina* a ritme més ràpid de l'habitual a causa de la baixa producció, també s'estava recollint la taronja *sal-lustiana*. En algunes parcel·les de taronja *lane-late* i del grup *valència*, es van realitzar aplicacions en camp amb fitoreguladors per a la conservació de la pell i per a evitar la caiguda del fruit madur.

Llimera

- **Alacant:** a la fi de mes s'havia recol·lectat el 45% de la llima *fina*, el ritme de recollida de la *fina 49* va disminuir i va prosseguir l'últim tall de la *fina 95*. El nombre de dies en cambres de desverdit va passar de 5-6 a principis de desembre a 1-2 en l'última setmana.

Aranja

- **Alacant:** prosseguí la recollida d'aranja *roja* a ritme baix durant tot el mes seleccionant els fruits de major grandària i introduint aquests en cambres de desverdit durant un període de 2 a 4 dies. El mes va concloure amb el 40% de la producció collida.

5.7. FRUITERS

Fruiters de llavor

- **Alacant:** es van generalitzar les feines de poda, els tractaments d'hivern, les aportacions de matèria orgànica, l'adobament i l'eliminació d'arbres morts per a replantació a la primavera,

entre altres. L'acumulat d'hores fred era molt baix respecte a altres anys. Si es manté aquesta tendència, podria arribar a afectar la brotada primaveral.

- **Castelló:** una de les tasques que es va realitzar durant el mes de desembre per a garantir la fructificació dels mateixos i no comprometre la recol·lecció futura, va ser controlar i reduir els atacs que pogueren donar-se de plagues, o bé malalties com són el poll de Sant Josep (*QuadrAspeidiotus perniciosus*), els pugons (*Myzus persicae* i altres), l'arrufat (*Taphrina deformans*), l'aranya roja (*Panonychus ulmi*), l'oïdi (*Sphaerotheca pannosa*, *Podosphaera tridactyla*) o la psil·la (*Cacopsila pyri*). Aquest control es va realitzar per mitjà de un tractament d'hivern.

Nispro

- **Alacant:** en la Marina Baixa estava acabant la floració. A causa de les elevades temperatures es va observar una gran disparitat de fases, arbres en flor i altres amb els fruits bastant desenvolupats. Algunes varietats primerenques ja comptaven amb fruits quasi madurs.
- **Castelló:** la floració en el cultiu del nispro en l'Alt Palància, al desembre va seguir el seu habitual desenvolupament en no produir-se gelades durant el mes. El cultiu estava en estat fenològic de caiguda de pètals.

Fruiters de pinyol

- **Alacant:** prosseguien al desembre les tasques de poda i es van dur a terme tractaments d'hivern, així com aportat de matèria orgànica i adobament del terreny.
- **Castelló:** també en els fruiters d'os es va realitzar un tractament d'hivern per a controlar plagues i malalties.
- **València:** al Camp de Túria les bresquilleres es trobaven en estat fenològic A (Gemma d'hivern). En la Vall d'Albaida els fruiters també estaven amb la gemma d'hivern, però les hores de fred acumulat eren poques, la qual cosa, previsiblement, podria repercutir en la floració dels fruiters si no començaven a baixar les temperatures. Al llarg del mes va continuar la poda i el triturat de les restes. A la Ribera Alta els arbres es trobaven ja sense fulles, i des de primers de desembre i, sobretot, en les varietats primerenques i extraprimerenques, es van iniciar feines de poda de formació per a les plantacions joves i de poda de manteniment i de fructificació en les plantacions adultes, en les quals es va realitzar una aclarida i equilibri del brancatge. En la majoria de les parcel·les es va dur a terme el picat de la poda, incorporant-los al sòl o mitjançant una coberta en el sòl que en redueix l'erosió.

Altres fruiters

Alvocat

- **Alacant:** començà la recol·lecció d'alvocat *hass* la primera setmana del mes de desembre a la Marina Alta, mentre que a la Marina Baixa van prosseguir els talls iniciats una setmana abans.

- Castelló: a la Plana Alta, es van estar collint els alcovats de mitja temporada de la varietat *forta*. Les pluges van afavorir l'augment del calibre de la varietat *hass* que encara romanien en arbre, a l'espera d'iniciar-se'n la recollida.

Caqui

- Alacant: a la Marina Baixa ja havia conclòs la campanya, mentre que en el Baix Vinalopó quedava molt poca fruita per collir i es van iniciar les tasques de poda i conreu.
- Castelló: la recollida del caqui en l'Alt Palància va finalitzar a principis de desembre, entrant el cultiu en parada vegetativa d'hivern.
- València: en la Vall d'Albaida amb els caquis en parada hivernal, va començar al desembre la poda. Al Camp de Morvedre les poques plantacions que queden a la comarca de caquis ja havien perdut la fulla i estaven en condicions de fer l'esporgada d'hivern. A la Ribera Alta en la zona d'Alzira es va observar un minvament de la collita més elevada del que es va estimar en els primers dies de recol·lecció. A això va caldre sumar el rebuig final provocat per qualsevol imperfecció (taques, ramejat o baix calibre). Mentre que en la zona de Carlet la grandària de la fruita recol·lectada era bona. Es va donar per acabada la campanya sobre el 8 de desembre, entre 10-15 dies abans que altres anys per la falta de producció. Els problemes de plagues van continuar, i posaven en perill el cultiu. Es detectà una major presència de negrilla en la fruita que quedava per recol·lectar i en alguns casos la parcel·la es quedava sense collir. La plaga del cotonet del caqui (*D. Longispinus*) continua sent un important problema per a aquest cultiu, provocant importants danys en la qualitat de la fruita, per la qual cosa es recomanà fer un tractament químic per a eliminar part de la població d'aquesta panerola. D'altra banda, per a reduir l'inòcul del fong *Mycosphaerella nawae* es va iniciar la crema de les fulles com a mesura cultural i en altres casos es va procedir a la seua incorporació al sòl amb una labor superficial. Al desembre els arbres s'havien quedat sense fulles i va començar a realitzar-se la poda, sent la poda de formació per a les plantacions joves i la de fructificació i manteniment per als arbres adults. Cada any s'observen més parcel·les amb la poda realitzada mecànicament. Aquest tipus de poda comporta que s'haja de realitzar a posteriori una poda addicional en la part interior i superior de l'arbre.

Magraner

- Alacant: finalitzada la recollida, amb la baixada de temperatures nocturnes es va accelerar l'esgrogueïment i la caiguda fisiològica de la fulla. Conseqüentment, es va aprofitar aquest període per a realitzar feines de poda.
- Castelló: en la Plana Baixa el cultiu del magraner entrà en parada hivernal.

5.8. FRUITA SECA

Ametlla

- Alacant: se van generalitzar les tasques de poda, empeltat, conreu, femat i reposició de faltes. En alguna comarca com el Baix Vinalopó es va apreciar l'inici de la brotada en alguns arbres, possiblement a causa de les temperatures suaus i a les pluges.
- Castelló: en la s comarques de l'Alt Palància, la Plana Alta, el Baix Maestrat, l'Alt Maestrat i els Ports el cultiu de l'ametler se trobava en parada vegetativa d'hivern, acumulant hores de fred, per davall dels 7 °C i reserves per a la fase de cultiu següent.
- València: en l'Horta Nord, el Camp de Túria, a la Plana d'Utiel-Requena i en la Vall d'Albaida, els ametlers es trobaven en estat fenològic 00-A (Gemma d'hivern). Havien començat les feines de poda després d'una campanya caracteritzada per la baixa producció a causa de les condicions climàtiques del període de floració.

Avellana

- Castelló: es va apreciar el desenvolupament dels aments de les flors masculines pol·linitzadores i es van observar els primers botons de la flor femenina. Les flors masculines, agrupades en aments, produeixen el pol·len que fecunda l'ovari de la flor femenina. La diferent època de floració de les unes i les altres, serveix perquè les flors masculines vagen creixent i, quan ja estan madures, s'obrin les femenines perquè puguen ser fecundades amb èxit. Després de la pol·linització, el tub pol·línic creix cap a la base de l'estigma, entrant en un període de repòs de quatre a cinc mesos. Després d'aquest termini, es reprén el creixement i, per fi, el pol·len fertilitza a l'òvul. La corfa és la paret de l'ovari, mentre que la llavor és fonamentalment l'embrió, que es desenvoluparà fins a donar el fruit que és l'avellana. Aquesta estratègia de pol·linització per l'aire es produeix a l'hivern, moment en què l'avellaner, espècie caducifòlia, no té fulles, de manera que aquests apèndixs no entorpisquen l'arribada del pol·len als pistils.

Nou

- Castelló: en desembre, el cultiu es trobava en parada vegetativa d'hivern amb les gemmes d'hivern formades.

5.9. GARROFERA

- Alacant: començà l'esporgada en les diferents comarques productores, alhora que va prosseguir el quallat i el desenvolupament normal dels fruits. A més, es van realitzar feines de fertilització i tractament de males herbes.
- Castelló: en les zones prelitorals de la província on se situen les xicotetes parcel·les d'aquest cultiu van continuar les feines de manteniment i millora del cultiu. A conseqüència dels bons preus de les últimes campanyes, va augmentar el nombre de noves plantacions d'aquest cultiu. Un dels problemes que es van trobar va ser la falta de plançons en els vivers, d'aquí ve que la recuperació de parcel·les amb arbres vells fora una de les alternatives per a

expandir el cultiu en les zones pròximes al litoral de la província. Per això es realitzaren feines de recuperació i manteniment dels arbres al desembre.

- València: començà la poda en les diferents comarques productores, alhora que va prosseguir el quallat i el desenvolupament normal dels fruits. A més, es van realitzar feines de fertilització i tractament de males herbes.

5.10. VINYA

Raïm de taula

- Alacant: finalitzà la campanya de raïm de taula l'última setmana del mes amb la verema de la varietat *aledo* al Vinalopó Mitjà.

Raïm de vinificació

- Castelló: en les zones viticultores de la província les vinyes estaven en la parada hivernal.
- València: en l'Horta Nord, al Camp de Túria, a la Plana d'Utiel-Requena i en la Vall d'Albaida, la vinya havia aconseguit al desembre l'estat fenològic 01-A (Parada hivernal) i van començar les feines de poda.

Vivers de vinya

- Alacant: havia acabat pràcticament la recol·lecció dels planters de vinya i va començar el condicionat de les parcel·les per a la pròxima campanya.

5.11. OLIVERA

- Alacant: en el Comtat i en l'Alcoià va finalitzar la recollida al desembre. En l'Alt Vinalopó es trobaven en plena collita, amb diferents percentatges d'oliva recollida en funció de cada zona. Quedaven entre dues i tres setmanes de campanya, excepte en el cas de Beneixama que la mantindrà, i Banyeres de Mariola, que a causa de la baixa producció no tenia previst iniciar la recol·lecció fins a gener. En general, la qualitat va ser bona, si bé en les últimes entrades es van apreciar bastants picades de mosca. El rendiment menor a l'esperat pel fet que l'oliva estava entrant en l'almàssera molt sencera per les temperatures, ja que les gelades deshidraten l'oliva i el contingut en oli s'eleva. Quant a la producció, encara que es va observar un minvament considerable respecte al any anterior, estava sent millor que l'estimació inicial en quasi totes les zones. Al Vinalopó Mitjà va concloure la campanya amb el tancament de les almàsseres la tercera desena del mes. Els rendiments van ser en general molt baixos, amb una mitjana entorn del 20%. La quantitat d'oliva va ser molt limitada, similar a la de l'any passat. Tant a la Marina Alta com a la Marina Baixa es va mantindre la collida. S'esperava una reducció de collita, principalment en les parcel·les de secà en aquesta última. A l'Alacantí va acabar la recollida en les àrees més càlides, mentre que en les més fredes estava prevista la finalització les primeres setmanes de gener. Els rendiments van ser diferents segons ubicació, aconseguint una mitjana del 20% a la Torre de les Maçanes.

Al Baix Vinalopó per a finals de mes la producció de gran part de les plantacions ja s'havia enviat a les almàsseres, amb notable baixada respecte a l'any anterior. Posteriorment es va procedir a llaurar el terreny i a la poda. El seguiment poblacional de *Bactrocera oleae* va acabar el 4 de desembre.

- **Castelló:** en el Baix Maestrat es preveia finalitzar la campanya a meitat del mes de gener. En aquesta zona, igual que la resta de zones productores la collita va ser curta. La qualitat de l'oliva va ser mitjana i es va observar una elevada incidència d'ull de gall, a conseqüència de les elevades temperatures del mes. Mentre que en l'Alt Palància la recollida havia conclòs a la fi de novembre i es trobava el cultiu en parada vegetativa hivernal.
- **València:** en les comarques productores com la Vall d'Aiora, els Serrans, l'Horta Nord, el Camp de Túria, la Plana d'Utiel-Requena, la Vall d'Albaida o la Ribera Alta, el cultiu ja s'havia collit i les oliveres havien aconseguit l'estat 00-A (Gemma compacta d'hivern) el mes de desembre. El període de recol·lecció va ser molt curt i es va caracteritzar per la gran caiguda de la producció d'oliva, no compensada, en general, per l'alça de preu de l'oli. Els rendiments en oli també han sigut una mica més baixos que els de l'any anterior; l'evolució ha sigut des del 13% a inici de campanya al quasi 19% al final en aquest mes de desembre. En algunes zones, a la fi de mes s'havien iniciat la poda dels arbres.

5.12 SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI).^v

En el mes d'octubre de 2022 es va iniciar el Pla 2022 de l'assegurança de compensació de pastures d'Agroseguro que es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. El NDVI mesura la quantitat i vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No té en compte altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...), encara que estiga relacionat amb ells. El nom de les comarques serà l'utilitzat per Agroseguro que correspon amb la comarcalització agrària del MAPA. La informació d'aquest índex es pot consultar en l'enllaç següent: [NDVI](#).

L'escassetat de pluges principis del 2022 van posar en risc l'abundància i vigor de la vegetació en algunes comarques, sobretot a la província d'Alacant, però la situació va millorar gràcies a les precipitacions del us mesés de març, abril i maig. El mes de juny l'índex de vegetació era superior a la normalitat en tot el territori. Per als mesos de juliol, agost i setembre no existeix informació d'aquest índex, en no tindre cobertura l'assegurança. El mes d'octubre l'índex de vegetació era inferior a la normalitat en les comarques Marquesat i Muntanya de la província d'Alacant, i a la comarca Palància de la província de Castelló. Al novembre totes les comarques van tornar a la normalitat; i el mes de desembre es va mantindre la situació de normalitat:

	dic-22		
PROVINCIA DE ALICANTE			
CENTRAL			
MARQUESADO			
MERIDIONAL			
MONTAÑA			
VINALOPÓ			
PROVINCIA DE CASTELLÓN			
ALTO MAESTRAZGO			
BAJO MAESTRAZGO			
LA PLANA			
LITORAL NORTE			
LLANOS CENTRALES			
PALANCIA			
PEÑAGOLOSA			
PROVINCIA DE VALENCIA			
ALTO TURIA			
CAMPOS DE LIRIA			
ENGUERA Y LA CANAL			
GANDIA			
HOYA DE BUÑOL			
HUERTA DE VALENCIA			
LA COSTERA DE JÁTIVA			
REQUENA-UTIEL			
RIBERAS DEL JUCAR			
RINCÓN DE ADEMUZ			
SAGUNTO			
VALLE DE AYORA			
VALLES DE ALBAIDA			

Por encima de
la media

Entre la media
y el estrato 2

En estrato 2

En estrato 4

Fuente: <https://www.agroseguro.es/indices/agro.pastos.controlx.PastosSeleccionFiltros>

- i El % d'humitat d'un sòl en la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm ($ADT = \text{volum contingut a capacitat de camp} - \text{volum contingut en punt de pansiment}$). La profunditat a la qual equival aquesta ADT depèn del tipus de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El % d'humitat del sòl respecte a la reserva màxima ($R_{\text{màx}}$) fa referència en canvi a la quantitat d'ADT que un sòl pot retindre en un volum que assoleix la profunditat de les arrels, donant informació per tant de les capes més profundes del perfil.
- ii L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El seu valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracte respecte de la mitjana, una vegada que la distribució original de la precipitació ha sigut transformada a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu del SPI de manera que quant majors siguin els valors absoluts de l'índex negatiu més seriós serà l'esdeveniment. (Font: AEMET)
- iii D'acord amb els Plans Especials de Sequera (PES), s'utilitza un sistema doble d'indicadors, que diferencia les situacions de sequera prolongada (entesa com un fenomen natural), de les d'escassetat (relacionades amb problemes conjunturals en l'atenció de les demandes).
Situació respecte a l'Escassetat Conjuntural. Indicadors d'Escassetat
L'escassetat (també coneguda com a sequera hidrològica) està relacionada amb els possibles problemes d'atenció de les demandes. Sol presentar-se diferida en el temps respecte a la sequera meteorològica o fins i tot no arribar a produir-se, per la gestió hidrològica que pot dur-se a terme en els sistemes o per no existir demandes importants en un sistema. Per tant, els seus Indicadors d'escassetat (volums d'emmagatzematge, nivells piezomètrics, cabals en estacions d'aforament, etc.) defineixen els problemes que pot haver-hi respecte a proveïments, regadius, etc. Aquests indicadors valoren, de manera objectiva, la situació de les Unitats Territorials d'Escassetat (UTE) definides en els PES, traduint-la en quatre possibles escenaris (Normalitat, Prealerta, Alerta i Emergència), que representen les expectatives per als mesos successius respecte a l'atenció de les demandes existents. L'objectiu és la implementació progressiva de les mesures definides en els PES per a cada escenari amb la finalitat d'evitar l'avanç cap a fases més severes de l'escassetat, mitgant en tot cas els seus impactes negatius.
- iv Situació respecte a la Sequera Prolongada. Indicadors de **Sequera Prolongada**
La sequera prolongada, molt relacionada amb l'habitualment coneguda com a sequera meteorològica, es produeix directament per la falta de precipitacions, que ocasiona que els cabals circulants es reduïsquen de manera important, i per tant puguen no complir-se els cabals ecològics de situació normal, sent llavors d'aplicació els cabals ecològics definits normativament per a situació de sequera prolongada.
Els Indicadors de Sequera Prolongada (normalment precipitacions o aportacions en règim quasi-natural) valoren, de manera objectiva, si les Unitats Territorials de Sequera (UTS) definides en els PES es troben o no en situació de Sequera Prolongada als efectes normatius establits.
- v **ASSEGURANÇA DE COMPENSACIÓ PER PÈRDUA DE PASTURES (LÍNIA 410)**: aquesta assegurança es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. El NDVI mesura la quantitat i vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No mesura altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...) encara que estiga relacionat amb ells. A l'ésser una assegurança d'índexs, compensa a partir d'un cert llindar definit en l'assegurança. La base de l'assegurança és la comparació del NDVI de cada desena de l'any en curs, amb la mitjana obtinguda, per a aqueixa mateixa desena, de la sèrie històrica, que abasta des de 2000 a 2017. Per davall de la mitjana s'han establert 4 estrats, pels quals l'assegurança compensa de menor a major mesura (1, 2, 3 i 4). (Font: AGROSEGURO).